

3. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні: інноваційні аспекти розвитку. Київ : Грамота, 2020. 608 с.
4. European Commission. Key Competences for Lifelong Learning. Brussels, 2018. 12 p.
5. Пометун О. І. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Київ : А.С.К., 2019. 192 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-659-1-23>

**INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE SYSTEM
OF NON-FORMAL EDUCATION (FROM THE EXPERIENCE
OF THE COMMUNAL FACILITY "INSTITUTE
OF POSTGRADUATE PEDAGOGICAL EDUCATION
OF CHERNIVTSI REGION")**

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ НЕФОРМАЛЬНОЇ
ОСВІТИ (З ДОСВІДУ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ»)**

Poliak O. V.

*Candidate of Science
in Public Administration,
Associate Professor of the Department
of Pedagogy, Psychology and Theory
of Educational Management communal
facility "Institute of Postgraduate
Pedagogical Education of Chernivtsi
Region"
Chernivtsi, Ukraine*

Поляк О. В.

*кандидат наук
державного управління,
доцент кафедри педагогіки,
психології та теорії управління
освітою
Комунальний заклад «Інститут
післядипломної педагогічної освіти
Чернівецької області»
м. Чернівці, Україна*

Venhryniuk O. V.

*senior lecturer of the Department
of Pedagogy, Psychology and Theory
of Educational Management communal
facility "Institute of Postgraduate
Pedagogical Education
of Chernivtsi Region"
Chernivtsi, Ukraine*

Венгринюк О. В.

*старший викладач кафедри
педагогіки, психології та теорії
управління освітою
Комунальний заклад «Інститут
післядипломної педагогічної освіти
Чернівецької області»
м. Чернівці, Україна*

Функціонування освіти України навіть в умовах тривалої російсько-української війни супроводжується процесами технологізації всіх елементів освітнього менеджменту. Попередньо нами узагальнено, що інституційне застосування технологій є багатостороннім: від інформаційних технологій до технологій проектування в управлінській діяльності керівників закладів освіти [3].

У процесі проведених досліджень ми ідентифікували, що закони України «Про освіту» (від 2017 року), «Про повну загальну середню освіту» (від 2020 року); професійні стандарти, а саме: керівник (директор) закладу загальної середньої освіти (від 2021 року), керівник (директор) закладу дошкільної освіти (від 2021 року), вчитель закладу загальної середньої освіти (від 2024 року) містять поняття – «цифрові технології», «технології здійснення позитивного впливу на колектив», «технології реагування на зовнішні та внутрішні зміни», «сучасні технології навчання», «технології проектування в управлінській діяльності», «інструменти та технології стратегічної комунікації», «технології фандрейзингу та краудфандингу», «технології проєктного менеджменту» тощо.

Акцент на технологізацію трудових функцій та трудових дій педагогічного персоналу закладів освіти України, що є частиною вищезгаданих професійних стандартів, визначає, на нашу думку, розвиток здатностей та умінь якісно управляти змінами, вибудовувати ефективний освітній простір в умовах викликів, проектувати здобутки та результати освітньої діяльності та навчання, продуктивно розробляти стратегії розвитку закладів освіти тощо. Зазначені процеси важливі в тому числі для реалізації загальнодержавного освітнього проєкту – Нова українська школа на базовому рівні (5–9 класи).

Обґрунтоване вище свідчить, що сучасній системі неформальної освіти належить розробляти нові напрями підвищення кваліфікації для керівників та вчителів закладів освіти, спрямованих на технологізацію освітніх процесів та управління ними. Зі цієї причини Комунальний заклад «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області» впродовж останніх років пропонує низку програм курсів за вибором, спрямованих на адаптацію технологій у практику освітньої діяльності [1].

Серед найбільш популярних та затребуваних від початку російсько-української війни слід вважати такі: для керівників та заступників директорів закладів освіти – курси за вибором «Технології управління сучасним закладом освіти» (авторство й тренерство належить О.В. Поляк); «Освітня програма закладу освіти: розроблення та впровадження» (Н.К. Куриш і А.В. Ткач); для вчителів – «Тайм-менеджмент діяльності вчителя мистецтва» (О.В. Поляк та О.В. Венгринюк);

«Створення власного електронного ресурсу як інструмент професійного розвитку педагога» (А.М. Кадук та І.К. Унгурян) тощо .

Наприклад, першим із названих вище курсів за вибором упродовж взаємодії тренера зі слухачами – керівниками закладів освіти – передбачено ознайомлення із такими шістьма *«технологіями управління»* як тімбілдінг, рефреймінг [2], краудфандинг, брендинг управління, метод ситуацій, моделювання. Цим підходом за допомогою системи неформальної освіти досягається мета: технологізація практики управлінської діяльності керівників закладів освіти.

Щодо теми курсу за вибором про освітню програму авторів Н.К. Куриш та І.К. Унгурян, то нею визначено – удосконалення професійних компетентностей керівників закладів загальної середньої освіти (директор, завідувач філії, заступник директора з навчально-виховної роботи, заступник завідувача філії з навчально-виховної роботи) щодо створення освітньої програми закладу освіти, підвищення їхньої здатності забезпечувати організацію якісного освітнього процесу, а також розвиток управлінської компетентності. Наведена практика КЗ «ІППОЧО» може реформувати досвід застосування керівниками *«технології проектування в управлінській діяльності»*.

Програма курсу за вибором про тайм-менеджмент ставить за мету розвиток здатності генерувати і впроваджувати у педагогічну практику нові перспективні ідеї, освітні інновації. Апробація даної програми на курсах підвищення кваліфікації та отримані результати посилюють у педагогів можливість застосовувати *«сучасні технології навчання»*, а також *«технологію організації та управління часом»*. Ключовою ціллю четвертої із зазначених вище програми курсу за вибором, на основі проведених досліджень А.М. Кадук та І.К. Унгурян є формування готовності педагогів закладів освіти різних ланок до професійного самовдосконалення в умовах інноваційних освітніх реформ шляхом створення власного електронного ресурсу. Участь педагогів у такому курсі за вибором спрямовує їх до якіснішого використання в освітньому процесі *«цифрових технологій»*, передбачених професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» [4].

Висновки. Таким чином, обгрунтоване вище дає можливість неформальній освіті пропонувати освітні послуги для дорослих, в основі яких технологізація освітніх процесів та управлінської діяльності. Практика КЗ «ІППОЧО» із гнучким режимом наявності окремих програм курсів за вибором, затверджених вченою радою Інституту, збільшує кількість слухачів, які ставлять за мету підвищити кваліфікацію з актуального і важливого питання, що безперечно розширює їх набір технологічних інструментів освітньої діяльності та педагогічної практики. Екстраполяція проблематики наявних курсів за вибором за допомогою

конкретних технологій, запропонованих педагогічному персоналу закладів освіти Чернівецької області професійними стандартами, слугує та визначає одночасно і перспективу подальших досліджень щодо уваги до інших технологій у рамках проведення різних заходів неформальної освіти.

Література:

1. Комунальний заклад «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області». Офіційний сайт. Курси за вибором. URL: <https://surl.li/zvxwgs> (дата звернення: 20.02.2026).

2. Куриш Н. К., Поляк О. В. Рефреймінг як технологія управління сучасним закладом освіти. *Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти* : матеріали IV Всеукр.наук.-практ.конф., м. Тернопіль, Україна, 07 лист. 2025 р. Тернопіль, 2025. С. 122–124.

3. Поляк О. В. “Технології управління сучасним закладом освіти” як навчальний формат взаємодії із керівниками ЗЗСО та ЗДО (на прикладі курсу за вибором на базі Комунального закладу “Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області”). *Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти* : матеріали IV Всеукр.наук.-практ.конф., м. Тернопіль, Україна, 07 лист. 2025 р. Тернопіль, 2025. С. 180–182.

4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225. URL: [file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/66e806fcb90e2017837434%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/66e806fcb90e2017837434%20(1).pdf) (дата звернення: 19.02.2026).